

Zdeněk Matějček osmdesátiletý

Málokdo by uvěřil, že profesor Zdeněk Matějček v srpnu završil osmou dekádu svého života. Svým myšlením, životním elánem, pracovní aktivitou a optimismem totiž připomíná spíše člověka o půlstoletí mladšího.

Dlouhá léta budoval Zdeněk Matějček psychologickou a psychiatrickou službu v Sociodiagnostickém ústavu v Praze a v Krajské pedopsychiatrické poradně v Praze. Dvě desetiletí působil na Dětské klinice Institutu pro další vzdělávání lékařů. Dlouhá léta přednášel dětskou psychologii a psychodiagnostiku studentům psychologie na FF UK. Dodnes se kromě mnoha jiných aktivit věnuje práci s rodinami v Psychiatrickém centru Praha (v oddělení výzkumu rodin) a v Dětském centru pro postižené děti Paprsek.

Je prakticky nemožné zmínit se o všech oblastech, v nichž letošní jubilant v průběhu své profesní dráhy působil a které svou prací obohatil. K nejvýznamnějším však jistě patří jeho úsilí o zlepšení péče o děti v ústavech a o všestrannou podporu rodiny a náhradní rodinné péče. Již v padesátých letech minulého století, kdy byla tehdejší režimem podporována kolektivní výchova, zdůrazňoval nezastupitelnost rodiny při výchově dítěte. Desítky let se profesor Matějček věnuje problematice psychické deprivace (a její prevence a terapie) a specifických vývojových poruch chování (stál u zrodu konceptu lehkých dětských encefalopatií) a učení (zvláště dyslexie).

Výzkumné studie týkající se výchovy dětí mimo rodinu, psychické deprivace i dalších oblastí výrazným způsobem obohatily nejen naši, ale i světovou psychologii. Především však pozitivně ovlivnily názory laické i odborné veřejnosti na rodinu, výchovu dítěte v rodině a v zařízeních kolektivní výchovy.

Odborníkům jsou dobře známy desítky odborných knižních publikací i nesčíslné množství časopiseckých studií, jejichž je Zdeněk Matějček autorem či spoluautorem. Nejširší veřejnost zase zná profesora Matějčka – vynikajícího popularizátora psychologické vědy – díky knihám, článkům, vystoupením v rozhlase a televizi (podílel se mj. na tvorbě publicistických pořadů a filmů o výchově a o rodině).

Profesor Zdeněk Matějček je dodnes častým zvaným hostem na mnoha mezinárodních konferencích, je též držitelem řady ocenění (např. v roce 1996 byl prezidentem republiky vyznamenán medailí Za zásluhy v oblasti psychologické služby lidem a společnosti, v roce 1996 získal v Mnichově Cenu Arnolda Gesella, před třemi lety obdržel Cenu Nadace Pangea, předloni získal Cenu dětského bezpečí Nadace Naše dítě).

Obtížně bychom hledali osobnost, která se zapsala do dějin naší psychologie výraznějším způsobem než Zdeněk Matějček. Přejeme mu do dalších let hodně zdraví, spokojenosti a tvůrčího elánu.

redakce Psychologie dnes